

הרעיון היהודי

לע"נ

שלמה ז"ל בן יהודה הי"ו
ישי ז"ל בן יהודה הי"ו
אחיה ז"ל בן שלום הי"ו
איתן יצחק ז"ל בן ברוך הי"ו
צופיה ז"ל בת מטילדה הי"ו

משיעורי הרב יהודה קרויזר שליט"א
בהוצאת ישיבת "הרעיון היהודי" רח' שמריה 11
ת.ד. 6918 ירושלים 5823540-02
גליון מס' 33

תמיד של שחר ביום הכיפורים

הפרשת כה"ג	שבעה ימים לפני יום הכיפורים מפרישים את הכהן הגדול מביתו ללשכתו שבמקדש ומפרישים אותו מאשתו. ^א
הזייה	בשבעת הימים מזים על הכה"ג מאפר פרה אדומה ביום השלישי והשביעי להפרשתו, אם חל שבת באותם ימים דוחים את ההזייה. ^ב
תירגול	בכל שבעת הימים הכה"ג מתרגל את עבודת זריקת הדם, הקטרת הקטורת, הטבת הנרות, הקטרת אברי התמיד על המזבח, וזקני בית דין מלמדים אותו את סדר עבודת היום. בערב יום כיפור מעמידים אותו בשער המזרח ומעבירים לפניו את הקורבנות שיקריב למחר חוץ מהשעירים. ^ג
ערב יו"כ	בערב יו"כ סמוך לערב מונעים מהכה"ג לאכול הרבה ולישון ולא נותנים לו לאכול מאכלים שעלולים לגרום לו לראות קרי. ^ד
השבועה	זקני בית דין מוסרים את הכה"ג לזקני כהונה ומעלים אותו לעלית בית אבטינס. זקני בית דין משביעים את הכה"ג ואומרים לו: אישי כה"ג, אנו שלוחי בית דין ואתה שלוחנו ושליח בית דין, משביעים אנו עליך במי ששכן את שמו בבית הזה שלא תשנה דבר מכל מה שאמרנו לך. ^ה
ליל יו"כ	אם הכה"ג חכם, הוא דורש כל הלילה בדבר הלכה כדי שלא ישן. אם אינו חכם דורשים לפניו, וקוראים לפניו מכתבי הקודש אם אינו יודע לקרוא. ברגע שהכה"ג מנמנם פרחי כהונה מעירים אותו על ידי השמעת קול בהקשת אצבעות, ומבקשים ממנו לעמוד על הרצפה. ^ו
לפני חצות	הכהנים שבבית המוקד טובלים ולובשים בגדי כהונה הראויים להרמת הדשן. ^ז
הגעת הממונה	לפני חצות הלילה מגיע הממונה על ההגלה לבית המוקד, הוא דופק על השער, הכהנים פותחים לו, הוא נוטל את המפתח ופותח את השער הקטן שבין בית המוקד לעזרה. ^ח
בדיקת העזרה	הממונה נכנס לעזרה ואחריו הכהנים. הם מתחלקים לשתי קבוצות, קבוצה אחת הולכת למזרח וקבוצה שניה הולכת למערב והם בודקים את כל העזרה כדי לראות אם כלי המקדש עומדים על מקומם. ^ט
סיום הבדיקה	בסיום הבדיקה שתי הקבוצות נפגשות בלשכת עושי החביתין. כל קבוצה אומרת לשניה שהכל עומד במקומו ולא חסר דבר, ומעמידים שם את עושי החביתין לחמם מים לעשית החביתין. ^י
מקום הפיס	הכהנים מגיעים ללשכת הגזית כדי לערוך את ההגלה. ^{יא}
הפיס הראשון	הכהנים עומדים בעגול ומחליטים על מספר שיהיה גדול ממספר הכהנים המשתתפים בהגלה. הממונה נוטל את המצנפת מעל ראשו של אחד מהם ומחזירה, וממנו מתחילים למנות את האצבעות, הכהן שבו הסתיים המנין הוא הזוכה בתרומת הדשן. ^{יב}
הפיס השני	עורכים הגרלה שניה. ^{יג}

^א רמב"ם עבודת יוה"כ פ"א הי"ג.

^ב רמב"ם עבודת יוה"כ פ"א הי"ד.

^ג רמב"ם עבודת יוה"כ פ"א הי"ה.

^ד רמב"ם עבודת יו"כ פ"א הי"ו.

^ה רמב"ם עבודת יו"כ פ"א הי"ז, יומא יח:.

^ו רמב"ם עבודת יו"כ פ"א הי"ו.

^ז רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב הי"ב, פ"ו הי"א.

^ח רמב"ם עבודת יו"כ פ"ד הי"א, בית הבחירה פ"ח הי"א.

^ט רמב"ם בה"ב פ"ח הי"א.

^י רמב"ם בה"ב פ"ח הי"א.

^{יא} רמב"ם תמידין ומוספין פ"ד הי"א, פ"ו הי"א.

^{יב} רמב"ם תמידין ומוספין פ"ד הי"ג-ד.

^{יג} רמב"ם תמידין ומוספין פ"ו הי"א.

תרומת הדשן

הזמן	בכל יום תורמים את הדשן משיעלה עמוד השחר, ביום כיפור תורמים מחצות הלילה. ^{טו}
אזהרה	לפני שהכהן שזכה בתרומת הדשן הולך לעשות את עבודתו מזהירים אותו שלא ישכח לקדש ידיו ורגליו לפני שהוא נוגע במחתה. ^{טז}
הליכה	הכהן הולך לבד עד שמגיע לכיור. ^{טז}
מצות הקידוש	מצות עשה על כל כהן שבא לעבוד שיקדש ידיו ורגליו מהכיור. כהן שעבד ולא קידש ידיו ורגליו חייב מיתה בידי שמים ועבודתו פסולה. ^{טז}
כיצד מקדשים	הכהן פותח את הברז, מניח את ידו הימנית על גבי רגלו הימנית וידו השמאלית על גבי רגלו השמאלית. הקידוש צריך לעשות בעמידה ולא בישיבה ולכן הכהן צריך להתכופף בזמן הקידוש כדי שיוכל להניח את כפות ידיו על כפות רגליו. ^{טז}
מקום הקידוש	הכהן מקדש את כף ידו עד המרפק ואת כף רגלו עד הקרסול. ^{טז}
חציצה	כל חציצה החוצצת בטבילה חוצצת בקידוש ידים ורגלים. ^{טז}
המחתה	אחרי שהכהן קידש ידיו ורגליו הוא לוקח את מחתת הכסף. המחתה מונחת בקרן זוית שבין הכבש למזבח במערבו של הכבש. ^{טז}
החיתוי	הכהן עולה עם המחתה לראש המזבח, בראש המזבח הוא מפנה את הגחלים לצדדים וחותר מלא המחתה מהגחלים שנתאכלו מאברי העולה שבמרכז האש. כמות הגחלים במחתה לא פחות ממלא קומצו של הכהן. ^{טז}
ירידה מהמזבח	אחרי שהכהן חתה הוא יורד מהמזבח, כאשר הוא מגיע לרצפת העזרה הוא פונה לצד צפון והולך למזרחו של הכבש עד למרחק של עשר אמות. ^{טז}
הנחת הגחלים	במרחק של עשר אמות מדרום הכבש ושלושה טפחים ממזרח הכבש הכהן שופך בנחת את הגחלים מהמחתה על הרצפה ואוסף אותם לערמה. ^{טז}

הורדת הדשן

קידוש עליה	אחרי שהכהן שתרים את הדשן ירד מהמזבח רצים הכהנים לכיור ומקדשים ידיהם ורגליהם. ^{טז}
עליה	אחרי הקידוש נוטלים הכהנים יעים ומזלגות ועולים אתם לראש המזבח. ^{טז}

^ט תמידין ומוספין פ"ו ה"א.
^{טו} יומא כ., כ., רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב ה"יא.
^{טז} תמיד כח., רמב"ם שם פ"ב ה"יב.
^{יח} שמות ל יט-כ, רמב"ם ביאת המקדש פ"ה ה"א-ב.
^{יט} זבחים יט., רמב"ם שם פ"ה ה"טז.
^כ חולין קו., לקוטי הלכות לזבחים יט.: זבח תודה שם ד"ה ובמקדש.
^{כא} חולין קו., רמב"ם שם פ"ה ה"טז.
^{כב} תמיד כח-כח., רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב ה"יב.
^{כג} תמיד כח., תורת כהנים פרשת צו, רמב"ם שם פ"ב ה"יב, יומא כד. ועין במל"מ שם שתמה מדוע הרמב"ם השמיט דין זה, לקוטי הלכות לתמיד כח.:
^{כד} תמיד כח., רמב"ם שם פ"ב ה"יב.
^{כו} תמיד כח., רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב ה"יג.

^{כז} תמיד כח., רמב"ם שם פ"ב ה"יג.

^{כח} תמיד כח., רמב"ם שם פ"ב ה"יג.

סידור האברים	בראש המזבח, הכהנים מזיזים לצידי המזבח בעזרת המזלגות את אברי העולות ואמורי הקורבנות שלא נתאכלו כל הלילה. אם הצדדים לא מספיקים מסדרים אותם על הכבש כנגד הסובב של המזבח. ^{כח}
התפוח	אחרי שהכהנים סלקו לצדדים את האברים שלא נתאכלו הם גורפים את האפר ומעלים אותו על גבי התפוח. התפוח הוא ערמה גדולה של אפר הנמצא במרכז המזבח. ^{כט}
דשון המזבח	הכהנים גורפים דשן מהתפוח לתוך כלי גדול הנקרא פסכתו, הכלי מכיל חמש עשרה סאין. סאה = 8,294 סמ"ק לר"ח נאה. ^ל סמ"ק לחזו"א. ^ל 14,333
הורדת הדשן	את הפסכתו המלא בדשן מורידים מהמזבח. לפסכתו שתי שרשראות, אחת שהכהן מושך בה להורידה למטה ואחת שהכהן אוחז בה מלמעלה כדי שלא תתגלגל ותרד במהרה. ^{לא}
הוצאת הדשן	הכהנים מעבירים את הדשן מתוך הפסכתו לתוך כלים אחרים ומוציאים אותו מחוץ לעיר למקום הנקרא בית הדשן. ^{לב}
בית הדשן	בבית הדשן מניחים את הדשן. ^{לג}

סידור המערכות

הכהן המסדר	הכהן שזכה בתרומת הדשן זכה גם בסידור המערכה. ^{לד}
העלאת העצים	אחרי שהסירו את האפר מעל המזבח ונשאר מקום המערכה פנוי, התחיל הכהן שזכה בתרומת הדשן יחד עם כהנים נוספים להעלות עצים למזבח כדי לסדר את המערכות. ^{לה}
העצים	עצי המערכה צריכים להיות חדשים שלא השתמשו בהם ושלא יהיו בהם תולעים. עץ שנמצא בו תולעת, אם העץ לח הוא פסול למזבח, ואם העץ יבש גוררים את מקום התולעת והעץ כשר. ^{לו}
סוגי העצים	כל העצים כשרים למערכה אבל לא מביאים עצי זית וגפן משום ישוב ארץ ישראל, אלא מביאים ענפים מעצי תאנה שאינם נותנים פירות ומעצי אגוז ושמן (אורן ירושלים), שהם דולקים יפה ואינם מעלים עשן. ^{לז}
מקום המערכה.	הכהן שזכה בתרומת הדשן מסדר את המערכה הגדולה במזרח המזבח לפני התפוח. ^{לח}
סידור המערכה הגדולה	הכהן לוקח גזר עץ ומניחו במזרח, גזר עץ שני מניחו במערב, גזר עץ שלישי מניחו בצפון וגזר עץ רביעי מניחו במערב. על ריבוע זה עושה הכהן כמה ריבועים, ריבוע על גבי ריבוע, את המערכה מקרבים לתפוח כל שאפשר עד שיהיו ראשי גזרי העץ הפנימיים נוגעים בתפוח. משאירים רווח בין גזרי העץ. ^{לט}
סידור המערכה	אחרי סידור המערכה הגדולה הכהן חוזר ובורר עצי תאנה יפים ומסדר את המערכה השנייה של הקטורת, ממערכה זו נוטלים גחלי אש למזבח הפנימי שבהיכל להקטיר עליו קטורת. ^מ

^{כח} תמיד כח; רמב"ם שם פ"ב ה"יג.

^ל תמיד כח; רמב"ם שם פ"ב ה"יג.

^{כט} תמיד כח; לקוטי הלכות שם תורת הקדשים ס"קא.

^{לב} תמיד כח; רמב"ם שם פ"ב ה"יד-טו.

^{לג} רמב"ם שם פ"ב ה"טו.

^{לד} יומא כב, כז; כח, רמב"ם תמידין ומוספין פ"ד ה"ה.

^{לה} תמיד כט, רמב"ם שם פ"ב ה"ב, פ"ו ה"א.

^{לו} מנחות כב, זבחים קטז; מידות פ"ב מ"ה, מנחות פה; רמב"ם אסורי מזבח פ"ו ה"ב, פ"ז ה"ג.

^{לז} תמיד כט, כט; רמב"ם אסורי מזבח פ"ז ה"ג, פליקס – הצומח והחי במשנה.

^{לח} תמיד כט, ל, רמב"ם תמידין ומוספין פ"ב ה"ז.

^{לט} תמיד כט, רמב"ם שם פ"ב ה"ז.

^מ תמיד כט, זבחים נח, רמב"ם שם פ"ב ה"ח.

^{מא} תמיד כט, רמב"ם שם פ"ב ה"ח.

^{מב} תמיד כט, רמב"ם שם פ"ב ה"ח.

^{מג} יומא מה, רמב"ם שם פ"ב ה"ד-ה, ט.

^{מד} יומא מה, תמיד כט, רמב"ם שם פ"ב ה"ה.

^{מה} המפרש לתמיד כה; תמיד פ"ב מ"ה, רמב"ם שם פ"ב ה"טו.

מקום המערכה השניה כנגד קרן מערבית דרומית משוכה מהקרן כלפי צפון ארבע אמות. ^{מא}	מקום המערכה
למערכה השניה נותנים עצים כשיעור שיהיו נעשים מהם חמש סאין של גחלים שהם כששים וחמשה ליטר. בשבת נותנים עצים כשיעור שיהיו נעשים מהם שמונה סאין של גחלים כדי שיהיו מקטירים עליהם את שני בויכי הלבונה של לחם הפנים. ^{מב}	כמות העצים
אחרי סידור שתי המערכות מסדרים את המערכה השלישית לקיום האש, מערכה זו אפשר לעשותה בכל מקום במזבח. ^{מג}	מערכה שלישית
אחרי סידור המערכות לוקחים הכהנים במזלגות את האברים שלא נתאכלו מאתמול, ושאר הי הרמת הדשן הונחו בצידי המזבח, ומחזירים אותם לצידי המערכה הגדולה כדי שישרפו שם. ^{מד}	החזרת האברים
הכהן לוקח אש ממדורת בית המוקד ומדליק את המערכה השלישית, וממנה מדליקים את העצים הדקים שבמערכה הגדולה ושבמערכת הקטורת. ^{מה}	הדלקת האש
אחרי שהציתו את האש במערכה הגדולה לוקח הכהן שזכה בתרומת הדשן שני עצים, אורכו של כל אחד מהם אמה ורוחבו אמה ועוביו כעובי מידת סאה כשהיא מלאה וגדושה. את שני העצים שם הכהן מעל עצי המערכה, אחד מצד זה ואחד מצד זה לרוחב המערכה. ^{מו}	העלאת גזרי העץ
מסדרים מערכה רביעית לקטורת שיקטירו בקודש הקודשים. ^{מז}	מערכה רביעית

שחיטת התמיד

הממונה אומר לכהנים שיצאו למקום גבוה שבמקדש ויראו אם הגיע זמן השחיטה, שהוא עלות השחר. כשהגיע הזמן הרואה אומר לממונה: האיר פני כל המזרח, חוזר הממונה ושואל: האם הגיע האור עד חברון? והרואה עונה: כן. ^{מח}	ראית השחר
הכהן הגדול טובל במקוה שעל גבי שער המים. פורסים סדין של בוץ בינו לבין העם כדי שלא יראו אותו. הכהן פושט את בגדי החול, טובל, מתנגב, ולובש את בגדי הזהב. ^{מט}	טבילת הכה"ג
הכהן מקדש ידיו ורגליו מקיתון של זהב, עיין לעיל בסעיף יט סדר קידוש ידיים ורגלים. ^{נא}	קידוש
מביאים טלה לקורבן התמיד מלשכת הטלאים. ^{נב}	הבאת הטלה
בודקים את הטלה שאין בו מום בנוסף לבדיקות שהוא נבדק במשך ארבעה ימים לפני ההקרבה. ^{נג}	בדיקת הטלה
משקים את הטלה מים בכוס של זהב כדי שיהיה נוח להפשיט את עורו. ^{נד}	השקאת הטלה
מביאים את הטלה למקום השחיטה בצפון המזבח. ^{נה}	הבאת הטלה
תמיד של שחר נשחט על יד הזוית הצפונית מערבית של המזבח בטבעת שניה. ^{נו}	מקום

^{מא} יומא כו :-כז: , זבחים טב: , רמב"ם אסורי מזבח פ"ז ה"ג, תמידין ומוספין חפ"ב ה"ב-ג, המל"מ בהלכות תמידין ומוספין פ"ב ה"ב הביא בשם הירושלמי שקודם הציתו את האש ואח"כ הביאו את העצים.

^{מב} רמב"ם עבודת יו"כ פ"ב ה"ה.

^{מג} רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"ב.

^{מד} רמב"ם עבודת יו"כ פ"ד ה"א.

^{מה} רמב"ם עבודת יו"כ פ"ד ה"א.

^{מו} רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"ט.

^{מז} רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"ט.

^{נא} רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"ט.

^{נב} רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"א.

^{נג} רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"א.

השחיטה

עקידת הטלה	את צואר הטלה מכניסים בטבעת. הכהנים אווזים בידיהם את ידיו ורגליו של הטלה, יד ורגל באחיזה אחת ויד ורגל באחיזה אחת. ראשו של הטלה לצד דרום ופניו למערב. ¹¹
פתיחת שערי ההיכל	לפני שחיטת קורבן התמיד, שני כהנים שזכו בדישון המזבח הפנימי ובדישון המנורה מוסרים את מפתחות העזרה ללוי כדי שיפתח את השער הגדול שבהיכל. ¹²
השחיטה	כשהכה"ג שומע את פתיחת שערי ההיכל הוא שוחט את רוב שני הסימנים וכהן אחר משלים את השחיטה. ¹³
מחשבת הכהן	הכה"ג מכוון בשחיטה לשם שישה דברים: לשם הזבח, לשם הזובח, לשם ה', לשם אישים, לשם ריח, לשם ניחוח. ¹⁴
קבלת הדם	הכה"ג מקבל את הדם בכלי שרת. ¹⁵
הולכה	הכה"ג מוליך את הדם לקרן מזרחית צפונית של המזבח. ¹⁶
זריקה	הכה"ג זורק זריקה אחת על זווית מזרחית צפונית של המזבח מחצי המזבח ולמטה, באופן שהדם יתפשט גם לקרן המזרחית וגם לקרן הצפונית כמין אות כף סופית. אחרי כן הכה"ג הולך לימינו ובא לו לקרן מערבית דרומית וזורק באופן שהדם יתפשט גם לקרן מערבית וגם לקרן דרומית. אם נתן מתנה אחת בלבד, כיפר. ¹⁷
שירי הדם	את שירי הדם הכה"ג שופך על היסוד הדרומי של המזבח. ¹⁸

דישון המזבח והמנורה

דישון המזבח הפנימי	בזמן שהכה"ג עוסק בשחיטת התמיד ובקבלת דמו, הכהן שזכה בדישון המזבח הפנימי נכנס להיכל כשבידו כל קודש מזהב וטני שמו, הטני מכיל כמות של קבים וחצי. קב = 1382 סמ"ק.
עמידת הכהן	הכהן מניח את הטני לפניו על הרצפה וחופן בידיו את האפר והפחם שבמזבח ונותן לתוך הטני. אחרי שגמר את כל החפינה בידיו, הכהן מטאטא בכלי את השאריות שנשארו על המזבח ומכניס לטני. הכהן משאיר את הטני בהיכל ויוצא. ¹⁹
דישון המנורה	לפני זריקת הדם, הכהן שזכה בדישון המנורה נכנס להיכל, עולה על המעלות שלפני המנורה וכלי מזהב בידו ושמו כוז. ²⁰
הפסקה	הכהן מדשן חמשה נרות, מכל נר שכבה הכהן מסיר בצבתות קטנות את הפתילות הישנות ואת השמן הישן, מקנח בספוג את הנר ונותן את הפסולת לתוך הכוז, אחרי כן הכהן נותן בכל נר פתילה חדשה וחצי לוג שמן. ²¹
הטבת הנרות	אחרי שהכהן דישן חמשה נרות הוא מניח את הכוז על המעלה השניה ויוצא. ²²
	אחרי זריקת הדם הכה"ג מדליק את חמשת הנרות, את הנרות הכה"ג מדליק מפתילה סמוכה, הכהן מושך את הפתילה עד שמגיעה לנר דולק הסמוך לה, מדליק את הפתילה ומחזירה. ²³

הפשטת הקורבן וניתוחו

¹¹ רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"י.

¹² רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ה ה"ה בקורבן שלמים, תוס' יומא כט ובמנחות מט שהוא הדין בשאר קורבנות.

¹³ רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"יא.

¹⁴ רמב"ם עבודת יו"כ פ"ד ה"א.

¹⁵ רמב"ם עבודת יו"כ פ"ד ה"א.

¹⁶ רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ה ה"ו, פסולי המוקדשין פ"ב ה"א.

¹⁷ רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ה ה"ו.

¹⁸ רמב"ם תמידין ומוספין פ"ג ה"ד.

¹⁹ רמב"ם תמידין ומוספין פ"ו ה"א-ג.

²⁰ רמב"ם תמידין ומוספין פ"ג ה"ב, טז.

²¹ רמב"ם תמידין ומוספין פ"ג ה"טז, פ"ו ה"ג.

²² רמב"ם תמידין ומוספין פ"ג ה"יד.

הפשטה	אחרי שהכהן הגדול הטיב את הנרות מפשיטים את עור הקורבן. ^ט
תליה	נוקבים חור ברגל השמאלית למעלה מהברכים, במקום צומת הגידים, ותולים את הקורבן בנקב זה על אחד העמודים שבבית המטבחים. ^י
הפשטה	מתחילים להפשיט את העור מהרגלים לצד הראש, עד החזה. ^{יא}
חיתוך הראש	כשמגיעים בהפשטת העור לחזה, חותכים את הראש עם העור שעליו ונותנים אותו לכהן שזכה בו להוליכו למזבח. ^{יב}
חיתוך הרגלים	חותכים את ארבעת הרגלים עד הברך, ונותנים אותם לכהן שזכה בהם להוליכם למזבח. ^{יג}
הפשטה	משלימים את הפשטת העור שכנגד החזה, הצואר, וסוף הרגלים הקדמיות, ומסלקים את העור מהבשר. ^{יד}
לב	קורעים את הלב ומוציאים את דמו. ^{יה}
רגלים קדמיות	חותכים את שתי הרגלים הקדמיות עד למעלה מהכתף ונותנים אותם לכהן שזכה בהם להוליכם למזבח. ^{יז}
רגל אחורית	חותכים את הרגל הימנית אחורית עד מקום חיבורה לגוף ושתי ביצים עמה, ונותנים אותה לכהן שזכה בהולכת הראש. ^{יח}
בטן	קורעים את הבטן עד שיתגלו המעינים. ^{יט}
חלב	נוטלים את הפדר שהוא החלב המכסה את הקרב ונותנים אותו על הראש מלמעלה, על בית השחיטה. ^כ
קרבים	נוטלים את הקרבים, ונותנים אותם למי שזכה בהם להדיחם. ^{כא}
פדר	נטילת הפדר והקרבים נעשית בלי סכין. ^{כב}
כרס	את הכרס לוקחים ללשכת המדיחים, ומדיחים אותו עד שיתנקה היטב. ^{כג}
הדחה	את הקרבים מדיחים לפחות שלש פעמים על שולחנות השיש שבבית המטבחים. ^{כד}

^ט ויקרא א', משנה זבחים נג', זבחים קג', רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ה ה"יח, פ"ו ה"א, בהלכות פסולי המוקדשין פ"ט ה"ט פסק הרמב"ם שזבח שהופשט קודם זריקה אינו נפסל, הלכות תמידין ומוספין פ"ו ה"לג

^י תמיד פ"ד מ"ב פירוש הרא"ש שם. לדעת המפרש לתמיד, ר"עב ותוספות יו"ט שם נקבו נקבים בשתי הרגלים, מהרמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ה מבואר כפירוש הרא"ש שכתב נוקבו בלשון יחיד. מקום הנקב – לדעת הערוך והראב"ד בפירושו לתמיד שם הנקב למעלה מהעקב, ולדעת התפא"י שם הנקב מעל הברכים במקום צומת הגידים.

^{יא} תמיד פ"ד מ"ב, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ה. דרך ההפשט מצד הרגלים לצד הראש יומא כה: ורש"י ד"ה דרך הפשטו.

^{יב} תמיד פ"ד משנה ב, פירוש הרא"ש שם, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ה. משום שהראש הוא הראשון להקטרה לפיכך נאה לחותכו ראשון, המפרש שם.

^{יג} תמיד פ"ד מ"ב, המפרש שם ד"ה ונתנו, פירוש הרא"ש שם, תפארת ישראל שם, לדעת הראב"ד שם ד"ה חתך את הכרעים, חותכים רק את הכרעים הסמוכות לחזה, הינו של הידים.

^{יד} תמיד פ"ד מ"ב, המפרש שם, הרא"ש שם, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ה.

^{יה} תמיד פ"ד מ"ב, פירוש הרא"ש שם שקריעת הלב נעשית רק אחרי קריעת הבטן, שהרי אי אפשר להוציא את הלב לפני קריעת הבטן. לדעת התפארת ישראל שם תוחבים את היד דרך בית השחיטה עד שמגיעים ללב וקורעים אותו שם, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ה.

^{יז} תמיד פ"ד מ"ב, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו מ"ה, פירוש הראב"ד שם שלפי שהידיים סמוכות למקום הלב חותכן אחר קריעת הלב שאין מעבירים על המצוות.

^{יח} תמיד פ"ד מ"ב, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו מ"ה, ועדין הבהמה נשאת תלויה ברגלה השמאלית.

^{יט} תמיד פ"ד מ"ב, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ה.

^כ ויקרא א', עין באונקלוס, רשב"ם אבי"ע שם, תמיד פ"ד מ"ב, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ה. את החלב שמו על הראש במקום השחיטה כדי לכסות את הכלוך מדם השחיטה, ולמדו דין זה בחולין כז. מהפסוק "את ראשו ואת פדרו וערך". וזו דרך כבוד של מעלה.

^{כא} תמיד פ"ד מ"ב, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ה.

^{כב} תמיד פ"ד מ"ג, המפרש שם, התפא"י פירש שם כדי שלא יתלכך הכהן בזמן נטילת בני המעים.

^{כג} ויקרא א', יג, תמיד פ"ד מ"ב, מידות פ"ה מ"ג: לשכת המדיחין ששם היו מדיחין קרבי הקודשים. ופירש הרא"ש שלא היו רוצים להוציא את כל הפרש בעזרה, לכן הוליכו אותו ללשכת המדיחין. לשכת המדיחין היתה בדרום העזרה בצד מזרח לשער המים, תפארת ישראל, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ו.

^{כד} תמיד פ"ד מ"ב, שקלים פ"ו מ"ד, תמיד לא: רמב"ם בה"ב פ"ה ה"יד, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ו.

ריאה	נוטלים את הסכין ומפרידים את הריאה מהכבד כדי שתישאר הריאה עם הצואר, והכבד יקרב עם הדופן הימני. ^{טז}
כבד שומן החזה	מפרידים את אצבע הכבד מהכבד, ואין מזיזים את הכבד ממקומו. ^{טז} חותכים את שומן החזה מראשי הצלעות, ונותנים אותו לכהן שזכה בו. ^{טז}
דופן ימני	פונים לדופן הימני וחותכים את השידרה, בשידרה עצמה לא נוגעים וחותכים עד שמגיעים לשתי צלעות רכות, חותכים את הדופן הימני ונותנים אותו לכהן שזכה בו יחד עם הכבד התלוי בו. ^{טז}
צואר וצלעות	חותכים את הצואר עם שתי צלעות מהדופן השמאלי ושתי צלעות מהדופן הימני, כשהקנה, הלב והריאה תלויים בו, ונותנים אותו לכהן שזכה בהולכתו. ^{טז}
צלעות ושדרה	פונים לדופן השמאלי ומניחים בו שתי צלעות רכות מלמעלה ושתי צלעות רכות מלמטה, חותכים ונותנים לכהן שזכה בו כשהשדרה עמו והטחול תלוי בו. ^{טז}
עוקץ	חותכים את העוקץ שהוא סוף השדרה הסמוך לאליה ונותנים לכהן שזכה בו, ועמו האליה, ואצבע הכבד, ושתי הכליות, ושתי הצלעות שמכאן ומכאן. ^{טז}
רגל	נוטלים את הרגל השמאלית ונותנים אותה לכהן שזכה בה. ^{טז}

הולכת האברים

הולכה	הולכת האברים לכבש המזבח נעשית רק על ידי כהנים. ^{טז}
הולכת זר	הולך זר, אין הקורבן נפסל, והאברים עצמם יש אומרים שנפסלו מלהקריב ויש אומרים שלא נפסלו. ^{טז}
חציצה	הולכת האברים היא עבודה, ולכן חציצה בין רגלי הכהנים לריצפת העזרה פוסלת בה. ^{טז}
יד שמאל	הולכת האברים כשרה גם ביד שמאל וגם על ידי כלי. ^{טז}
מחשבת פסול	חשב הכהן בשעת ההולכה מחשבת פסול, בין מחשבת שינוי השם, בין מחשבת חוץ למקומו ובין מחשבת חוץ לזמנו, אין המחשבה פוסלת. ^{טז}
הכהנים המוליכים	הולכת האברים נעשית על ידי הכהנים הזוכים בהגרלה. ^{טז}
כוון ההולכה	הכהנים מקבלים את האברים מיד המנתח ומוליכים אותם מבית המטבחים לכבש המזבח. ^{טז}

^{טז} תמיד פ"ד מ"ג, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ז.

^{טז} תמיד פ"ד מ"ג, והטעם לכך כתב הרא"ש שאצבע הכבד היתה קריבה עם העוקץ והכליות. והראב"ד שם פירש בפירוש הראשון שלא היה מזיז את הריאה, ובפירוש שני כתב שלא היה מזיז את אצבע הכבד וכן פירשו המפרש ורע"ב שם, הרמב"ם בהלכות מעשה הקורבנות פ"ו ה"ז פירש שאין מזיזים את הכבד וכן הוא במאירי שם.

^{טז} מידות פ"ד מ"ג, רא"ש שם, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ז.

^{טז} מידות פ"ד מ"ג, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ו.

^{טז} תמיד פ"ד מ"ג, ופירש המפרש שם: שתי צלעות הניח בו כבר כשחתך הדופן הימני, ועכשיו הניח בה שתי צלעות מצד אחר, והן אותן צלעות שהן בדופן אצל החזה, ועדין לא חתך דופן השמאלי. רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ח.

^{טז} תמיד פ"ד מ"ג, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ח.

^{טז-טז} תמיד פ"ד מ"ג, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ט. העוקץ – הראב"ד בתמיד לג. כתב שהוא הזנב, והרא"ש שם לא: כתב שהוא סוף השידרה הסמוך לאליה.

^{טז} ויקרא א' יג, פסחים סה: זבחים יד: לה, רמב"ם פסולי המוקדשין פ"א ה"כב.

^{טז} מ"ל"מ פסוהמ"ק פ"א ה"כז ע"פ דיוק לשון הרמב"ם שם. לדעת השפת אמת לזבחים יד: נפסלו האברים מלהקריב ולדעת החזו"א זבחים יט ס"ק ל"א לא נפסלו האברים.

^{טז} ערובין קד, רמב"ם תמידין ומוספין פ"ו ה"ג.

^{טז} זבחים כד: והטעם לכך משום שהולכת האברים אינה מעכבת את הכפרה, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"א באמורין ועיי"ש בכס"מ ובלח"מ, דעה שניה במאירי פסחים סה: ד"ה הולכת, ולדעה הראשונה שם במאירי הולכת האברים דוקא ביד ולא בכלי.

^{טז} רמב"ם פסולי המוקדשין פ"א ה"ז, והטעם לכך שכל עבודה שהיא לאחר זריקת הדם אינה נפסלת במחשבה.

^{טז} יומא כה, רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פ"ד ה"ו.

^{טז} יומא כה, תמיד לא, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ד, הלכות תמידין ומוספין פ"ד ה"ו. הטעם לכך שלא העלו את האברים בהולכה אחת למזבח, אלא בתחילה היו מעלים לכבש ואחר כך מעלים אותם למזבח, משום שלא נאמר והקריב הכהן את הכל המזבחה והקטיר אלא "והקריב... והקטיר המזבחה", אם כן ההקרה היא לכבש המזבח, קורבן אהרון לתורת כהנים פרק ז. לדעת הריטב"א ביומא כה. אין מהתורה שתי העלאות, ודין זה הוא רק מדרבנן משום ברוב עם הדרת מלך.

מספר הכהנים

ששה כהנים מוליכים את אברי הקורבן לכבש המזבח.^{טז}

הכהן הראשון

סדר הולכת האברים:

הכהן הראשון מוליך את הראש ואת הרגל האחורית ימנית ושתי ביצים עמה, הראש ביד ימינו, חוטמו כלפי זרועו וקרניו בין אצבעותיו, בית השחיטה למעלה והפדר עליה. את הרגל הימנית מחזיק הכהן ביד שמאלו כשהצד החיצון שממנו מפשיטים את העור מונח כלפי חוץ, ומקום החתך כלפי פנים.^ק

הכהן השני

הכהן השני מוליך את שתי הרגלים הקדמיות של הקורבן, הרגל הימנית ביד ימינו של הכהן, והרגל השמאלית בשמאלו של הכהן, כשהצד החיצון שממנו מפשיטים את העור מונח כלפי חוץ, ומקום החתך כלפי פנים.^{קא}

הכהן השלישי

הכהן השלישי מוליך את העוקץ ואת הרגל האחורית שמאלית. העוקץ ביד ימין והאליה תלויה ומשתרבת למטה בין אצבעותיו ואצבע הכבד ושתי הכליות עם העוקץ. את הרגל השמאלית מחזיק הכהן בשמאלו כשהצד החיצון שממנו מפשיטים את העור מונח כלפי חוץ, ומקום החתך כלפי פנים.^{קב}

הכהן הרביעי

הכהן הרביעי מוליך את החזה והגרה, החזה בימינו והגרה בשמאלו וצלעותיה בין אצבעותיו.^{קג}

הכהן החמישי

הכהן החמישי מוליך את שתי הדפנות, הדופן הימני ביד ימינו של הכהן, והדופן השמאלי בשמאלו, הצד החיצוני שממנו מפשיטים את העור מונח כלפי חוץ, ומקום החתך כלפי פנים.^{קד}

הכהן השישי

הכהן השישי מוליך את הקרביים כשהם נתונים בבזך, שהיא כף גדולה של זהב, ואת ארבעת כרעי הרגלים המונחים על הקרביים.^{קה}

הכהן השביעי

הכהן השביעי מוליך את הסולת למנחת הנסכים.^{קי}

הכהן השמיני

הכהן השמיני מוליך את מנחת החביתין של הכהן הגדול.^{קי}

הכהן התשיעי

הכהן התשיעי מוליך את היין לנסך.^{קי}

סידור האברים

כל אחד מהכהנים מושיט את מה שבידו לכהן הגדול והוא הולך עם האברים ומניח אותם על הכבש, מחצי הכבש ולמטה, בצד מערב.^{קט}

מליחה

הכהן הגדול מולח את האברים המונחים על הכבש. מולחים את הבשר יפה יפה כמו שמולחים בשר לצלי שמולחים את האבר בכל צדדיו, אם מלח בכל שהוא אפילו בגרגיר מלח אחד, כשר.^{קא}

ללא מליחה

הקריב בלא מליחה כלל, לוקה, והקורבן כשר.^{קא}

המלח

המלח שמולחים בו, משל הציבור.^{קב}

תפילת הכהנים

תפילת לאחרי המליחה הולכים הכהנים להתפלל בלישכת הגזית. בתפילתם הם אומרים את ברכת אהבת עולם, עשרת

^{טז} יומא כז., תמיד פ"ד מ"ג, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו הי"י.

^ק יומא פ"ב מ"ג, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו הלכות יא-טז, הלכות תמידין ומוספין פ"ו הלכות ג,ה.

^{קט} רמב"ם תמידין ומוספין פ"ו הי"ג.

^ק תמיד פ"ד מ"ג, ויקרא ב,יג, מנחות כא. רמב"ם תמידין ומוספין פ"ו הי"ג, רמב"ם אסורי מזבח פ"ה הי"א.

^{קא} רמב"ם הלכות אסורי מזבח פ"ה הי"א-י"ב, כסף משנה שם.

^{קב} מנחות כא., רמב"ם אסורי מזבח פ"ה הי"ג.

הכהנים
הדיברות, שמע, והיה אם שמוע, ויאמר, אמת ויציב, רצה ושים שלום. בשבת מוסיפים ברכה אחת שיאמרו אנשי המשמר היוצא לאנשי המשמר הנכנס מי ששיכן את שמו בבית הזה ישכין ביניכם אהבה, אחוה, שלום ורעות.^{ק"ג}

הקטרת הקטורת

הפיס השלישי
בהגרלה זו מגרילים מי יזכה לקחת את המחטה ולחתות גחלים מעל המזבח ולהכניסם להיכל למזבח הפנימי. בהגרלה זו משתתפים רק כהנים שלא זכו אף פעם בעבודה זו.^{ק"ד}

הפיס הרביעי
הממונה מכריז שכל כהן רשאי להשתתף בהגרלה זו, הזוכה בהגרלה מעלה את האברים מהכבש למזבח.^{ק"ה}

החלפת בגדים
הכהנים שלא זכו בשום הגרלה פושטים מעליהם את בגדי הכהונה, חוץ מהמכנסים, וכשלובשים בגדי חול פושטים גם את המכנסים, ומוסרים את הבגדים לידי עובדי המקדש הממונים על הלבשת הכהנים, והם מחזירים את הבגדים למקום אחסונם.^{ק"ו}

כלי הקטורת
מביאים לכה"ג כלי מלא קטורת ושמו בוך, הבוך מכוסה בכיסוי. הבוך מונח בכלי גדול יותר ושמו כף, הכף מכוסה בכבד קטן.^{ק"ז}

הגחלים
הכהן שזכה במחטה לוקח מחטה מכסף, עולה לראש המזבח ונוטל שלשה קבין של גחלים מהמערכה השניה ויורד.
קב = 1382 סמ"ק.^{ק"ח}

העברת הגחלים
הכהן מערה את הגחלים ממחטת הכסף למחטת הזהב. מחטת הכסף מכילה ארבעה קבין ומחטת הזהב מכילה שלשה קבין.
אם מחמת העירוי נשפך על הרצפה קב מהגחלים כופים עליהם כלי גדול ששמו פסכתו. אם נתפור יותר מקב חוזר הכהן וחותה מחדש גחלים מעל המזבח.^{ק"ט}

זריקת המגרפה
הכהן הכהן עם כף הקטורת והכהן שזכה במחטה הולכים עד שהם מגיעים לבין האולם והמזבח, כשהם מגיעים נוטל אחד מהכהנים את המגרפה וזורקה בין האולם והמזבח.
כהן ששומע את קולה יודע שאחיו הכהנים נכנסים להשתחוות והוא רץ ובא.
בן לוי ששומע את קולה יודע שאחיו הלויים נכנסים לשיר והוא רץ ובא.
המגרפה היא כלי מכלי המקדש שכאשר זרקו אותה על הארץ היא השמיעה קול חזק.^{ק"י}

הוצאת הדשן
כשהכהן הגדול עם כף הקטורת ועמו הכהן שזכה במחטת הגחלים מתחילים לעלות בשתיים עשרה המדרגות שלפני האולם, הכהן שזכה בדישון המזבח הפנימי נכנס להיכל ונוטל את הטני שבו הדשן של המזבח הפנימי, משתחוה ויוצא.^{ק"יא}

דישון המנורה
מי שזכה בדישון המנורה נכנס להיכל וראה אם כבו שני הנרות או אחד מהם מדשנם, נטל את הכוז מהמעלה השניה שהניח שם משתחוה ויוצא.^{ק"יב}

גחלים על המזבח
הכהן הגדול עם כף הקטורת ועמו הכהן עם מחטת הגחלים נכנסים להיכל.
הכהן שזכה במחטה מניח את הגחלים בערמה על גבי המזבח הפנימי, אחר כך הוא מפזר ושוטח אותם על גבי המזבח על ידי שולי המחטה כדי שהקטורת תהיה מונחת יפה על הגחלים ולא תיפול מעליהם, בסיום העבודה הכהן משתחוה ויוצא.^{ק"יג}

^{ק"ג} תמיד פרק ד מ"ג, פרק ה מ"א, ברכות יא: רמב"ם תמידין ומוספין פ"ו ה"ד. נוסח ברכת רצה: רצה ה' אלקינו עבודת עמך ישראל, ואישי ישראל ותפילתם תקבל ברצון, ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך, ברוך אתה ה' המקבל עבודת עמו ישראל ברצון. וי"א שמסיים: שאותך לבדך ביראה נעבוד. תפארת ישראל לתמיד פ"ה מ"א. שים שלום: יש מפרשים שהיו קוראים את פסוקי ברכת כהנים בלי נשיאת כפים ואח"כ שים שלום, תוספות ברכות יא: ברטנורא לתמיד פ"ה מ"א, ולדעת הרמב"ם אמרו רק שים שלום.
^{ק"ד} כסף משנה לרמב"ם עבודת יו"כ פ"א ה"ב, "עבודת הקורבנות" סימן ק"ד.
^{ק"ה} רמב"ם תמידין ומוספין פ"ד ה"ח, "עבודת הקורבנות" סימן קטו.
^{ק"ו} רמב"ם תמידין ומוספין פ"ד ה"ב, ח, כלי המקדש פ"ה ה"ח.
^{ק"ז} רמב"ם תמידין ומוספין פ"ג ה"ד, עבודת יום הכיפורים פ"ד ה"א.
^{ק"ח} רמב"ם תמידין ומוספין פ"ג ה"ה, לדעת התוס' החדשים ליומא פ"ד מ"ד לדעת הרמב"ם הכה"ג היה חותה את הגחלים מהמזבח עם מחטת זהב המכילה שלשה קבים, רמב"ם יו"כ פ"ב ה"ה.
^{ק"ט} רמב"ם תמידין ומוספין פ"ג ה"ה.
^{ק"י} תמיד פ"ה מ"ו, תוספות יו"ט שם, רמב"ם שם פ"ו ה"ה.
^{ק"יא} תמיד פ"ו מ"א, רמב"ם שם פ"ג ה"ז.
^{ק"יב} רמב"ם שם פ"ו ה"ד.

<p>הכהן הגדול נוטל את הבזך המלא קטורת מתוך הכף ונותן אותו לחברו או לקרובו שנכנס אתו להיכל לצורך זה. חברו נותן לתוך חופניו של המקטיר את כל הקטורת שבבזך וגם את הקטורת שנשפכה מהבזך לתוך הכף, משתחוה ויוצא, מכון שאסור לשום אדם להיות בהיכל ובין האולם והמזבח בזמן ההקטרה.^{קכז}</p>	<p>הקטורת בידי הכהן</p>
<p>הכהן הגדול מקטיר את הקטורת רק אחרי שהמונה אומר לו אישי כה"ג הקטר. הכהן הגדול עומד במזרח המזבח ומתחיל לפזר את הקטורת ממערב למזרח. הכהן הגדול מפזר את הקטורת בנחת כמי שמנפה סולת, כשהבית מתמלא עשן הכהן הגדול משתחוה ויוצא.^{קכח}</p>	<p>הקטרה</p>
<p>אחרי שהמונה אומר לכה"ג להקטיר כל הכהנים פורשים מההיכל ומבין האולם למזבח.^{קכט}</p>	<p>בזמן ההקטרה</p>
<p>אחרי הקטרת הקטורת הכהן הגדול מטיב שני נרות.^{קכ"א}</p>	<p>הטבת הנרות</p>
<p>הכהנים שעבדו בהיכל עומדים על מעלות האולם והכלים בידם: הטני, הכוז, המחטה, הבזך וכסויה.^{קכ"ב}</p>	<p>עמידת הכהנים</p>
<p>הכהן הגדול עולה בכבש להקטיר את האברים, מושיטים לו את האברים אחד אחד, הוא סומך עליהם וזורקם על האש לפי הסדר הבא: 1) הראש והפדר. 2) מסיר את גיד הנשה מרגל ימין ומשליך על גבי תפוח הדשן, את הרגל זורק אל האש. 3) שתי ידיים. 4) עוקץ ורגל שמאל, אליה אצבע הכבד ושתי כליות. 5) מהרגל מסיר את גיד הנשה ומשליכה על גבי התפוח ואת הרגל זורק על גבי האש. 6) החזה והגרה. 7) שתי הדפנות. 8) קרבים הנתונים בבזך והכרעים עליהם.^{קכ"ג}</p>	<p>הקטרת האברים</p>

ברכת הכהנים

<p>אחרי שהכהנים גמרו לסייע לכה"ג להקטיר את האברים הם יורדים ועומדים על מעלות האולם לשמאל הכהנים שזכו בעבודות הפנים.^{קכ"ד}</p>	<p>עמידת הכהנים</p>
<p>הכהנים העומדים על מעלות האולם, לפני שהם מברכים ברכת כהנים הם מתפללים שתקבל ברכתם ושתהיה לרצון, וכך הוא נוסח תפילתם: "יהי רצון מלפניך ה' אלקינו שתהיה ברכה זו שצויתנו לברך את עמך ישראל ברכה שלמה, ואל יהי בה מכשול ועוון מעתה ועד עולם".^{קכ"ה}</p>	<p>תפילת הכהנים</p>
<p>הכהנים מגביהים את ידיהם למעלה מראשיהם ואצבעותיהם פשוטות חוץ מכהן גדול שאינו מגביה את ידיו למעלה מהציץ.^{קכ"ו}</p>	<p>הגבהת הידים</p>
<p>הכהנים מברכים "אשר קידשנו בקדושתו של אהרון וצונו לברך את עמו ישראל באהבה", אחרי הברכה מחזירים הכהנים את פניהם דרך ימין כלפי העם ומברכים ברכת כהנים. אחד מקריא אותם מילה מילה עד שישלימו את שלשת הפסוקים. אין העם עונים אמן אחרי כל פסוק אלא כשהכהנים מסיימים את כל שלשת הפסוקים כל העם עונים: "ברוך ה' אלקים אלקי ישראל מן העולם ועד העולם".^{קכ"ז}</p>	<p>ברכת הכהנים</p>

קכ"ג תמיד פיו מ"ב, רמב"ם שם פ"ג ה"ז.

קכ"ד תמיד פיו מ"ג, רמב"ם שם פ"ג ה"ז.

קכ"ה תמיד פיו מ"ג, רמב"ם שם פ"ג ה"ט, הלכות יום הכיפורים פ"ד ה"א.

קכ"ו תמיד פיו מ"ג, רמב"ם שם פ"ג ה"ט, הלכות יום הכיפורים פ"ד ה"א.

קכ"ז רמב"ם תמידין ומוספין פ"ו ה"ד.

קכ"ח רמב"ם תמידין ומוספין פ"ו ה"ד.

קכ"ט רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ד, כלי המקדש פ"ה ה"יג-יד.

קל רמב"ם תמידין ומוספין פ"ו ה"ה, לחם משנה שם.

קלא רמב"ם נשיאת כפים פ"יד ה"יב.

קלב רמב"ם שם פ"יד ה"ט.

קלג-קלד רמב"ם שם פ"יד ה"ט, י"ב.

סיום הברכה בסיום הברכה מחזירים הכהנים את פניהם מהציבור, מורידים את ידיהם ואומרים: עשינו מה שגזרת עלינו, עשה עמנו מה שהבטחתנו, השקיפה ממעון קודשך מן השמים וברך את עמך את ישראל.^{קלז}

הקרבת מנחת נסכים

הכנת המנחה אחרי ברכת כהנים הכהן הגדול מקריב את מנחת הנסכים. למנחת נסכים הכה"ג מביא עשרון סולת ושלשה לוגין שמן. עישרון = 2,488 סמ"ק, לוג = 345.6 סמ"ק.
הכה"ג נותן קצת מהשמן בכלי, על השמן שם את הסולת, על הסולת יוצק שמן וכולל את הסולת עם השמן, אחרי הכלילה נותן את המנחה בכלי שרת ויוצק עליה את שארית השמן.^{קלח}

העלאת המנחה הכהן הגדול עולה עם המנחה למזבח ומקיף את המזבח מימינו שהוא מזרח המזבח עד שהוא מגיע לקרן מערבית דרומית של המזבח.^{קלי}

מליחה והקטרה בקרן דרומית מערבית הכהן הגדול מולח את המנחה ומשליכה על האש.^{קליז}

הקרבת החביתין

העלאת המנחה אחרי שהכהן הגדול העלה את מנחת הנסכים הוא יורד מהמזבח ונוטל מהכבש את מנחת החביתין, עולה למזבח, ומקיף מימינו שהוא מצדו המזרחי של המזבח עד שהוא מגיע לקרן מערבית דרומית של המזבח.^{קלח}

מליחה והקטרה בקרן דרומית מערבית הכהן הגדול מולח את המנחה ומגישה כנגד חודה של קרן דרומית מערבית של המזבח ומשליכה על האש.^{קלט}

ניסוך היין

העלאת המזבח אחרי הקרבת מנחת חביתין הכהן הגדול מנסך את היין. הכהן הגדול לוקח כלי שבו שלשה לוגין של יין ועולה למזבח, בסוף הכבש הכהן הגדול פונה לצד שמאל ומגיע לקרן מערבית דרומית.^{קמ}

התקיעה שני כהנים עומדים על שולחן החלבים העומד במערבו של הכבש ושתי חצוצרות של כסף בידם, והם תוקעים מריעים ותוקעים.^{קמא}

הממונה אחרי התקיעה באים שני הכהנים אל הממונה על הצלצל והם נעמדים אחד מימינו ואחד משמאלו.^{קמב}

הניסוך כשהכהן הגדול מתכופף כדי לנסך את היין שבידו הסגן מניף בסודרים שבידו, הכהן הממונה על הצלצל מקיש בצלצל שבידו והכהנים תוקעים בחצוצרות.^{קמג}

שיר של יום הלויים פותחים בשיר ואומרים שיר של יום. שיר של יום מחולק לשלשה פרקים, כשהגיעו לפרק, הכהנים תוקעים תקיעה תרועה ותקיעה. בשעת התקיעה כל העם הנמצא בעזרה משתחוה בפישוט ידים ורגלים.^{קמד}

שיר של ניסוך היין

קלה רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג ה"ה.

קלו- קלו רמב"ם שם פ"ב ה"א.

קלה-קלט רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ב ה"ו, ט, פ"ג ה"א-ד, יב.

קמ רמב"ם תמידין ומוספין פ"ו ה"ה.

קמא רמב"ם שם פ"ו ה"ו.

קמב רמב"ם שם פ"ו ה"ו.

קמג רמב"ם שם פ"ו ה"ז.

קמד רמב"ם שם פ"ו ה"ז.

השיר שהלויים אומרים בכל יום:
ביום ראשון: "לה' הארץ ומלואה" (תהילים כד).
ביום שני: "גדול ה' ומהולל מאד" (תהילים מח).
ביום שלישי: "אלקים ניצב בעדת אל" (תהילים פב).
ביום רביעי: "אל נקמות ה'" (תהילים צד).
ביום חמישי: "הרנינו לאלקים עוזנו" (תהילים פא).
ביום שישי: "ה' מלך גאות לבש" (תהילים צג).
בשבת: "מזמור שיר ליום השבת" (תהילים צב).^{קמ"ה}